

Notat om tilråding av vedtak om kontrollområdeforskrift

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Til: Avdelingsdirektør Elisabeth Wilmann

Dato: 2. oktober 2020

Fra: Seksjon fiskehelse og fiskevelferd

Saksnummer: 2020/114384

VEDTAK OM FASTSETTELSE AV FORSKRIFT

-om endring av kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr i Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner, Vestland og Rogaland fylker.

Innholdet i endringsforskriften

Endringsforskriften går ut på at bekjempelsessonen reduseres i sonens nordlige del i Eidsvika. Området som er foreslått tatt ut av bekjempelsessonen foreslås innlemmet i kontrollområdets overvåkingssone. Forslag til endringsforslag og bekjempelsessonens reduksjon fremgår av vedlagt endringsforskrift. Utover reduksjonen av bekjempelsessonens utstrekning foreslås det ingen endringer av kontrollområdeforskriften.

Bakgrunn

Forskrift om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner, Vestland og Rogaland¹ ble fastsatt av Mattilsynet 18. juni 2020. Kontrollområdet ble opprettet etter at det ble stadfestet ILA-diagnose ved lokalitet 17015 Seglberget 11. juni 2020.

Mattilsynet mottok 2. juli 2020 e-post fra Kvinnherad og Hardanger Fiskarlag. I e-posten anmodes det om at det foretas en endring av bekjempelsessonen i kontrollområdet. Mattilsynet har behandlet og svart opp innspillet fra fiskarlaget i eget brev. I sin behandling av innspillet har Mattilsynet konkludert med at det kan foretas en reduksjon av bekjempelsessonens utstrekning i bekjempelsessonens nordlige del i Eidsvika.

Mattilsynet viser til at det ikke er lokalisert akvakulturanlegg i nærheten av Eidsvika, og at avstanden fra lokalitet Seglberget til Eidsvika på østsiden av Halsøy er omtrent 14,5 km, mens avstanden på vestsiden er omtrent 16 km. Lokalitet Seglberget er i tillegg nå tømt for fisk. Etter Mattilsynets vurdering bidrar heller ikke de kravene som aktørene innenfor bekjempelsessonen i dette området må følge, til å hindre videre smittespredning. På bakgrunn av dette mener Mattilsynet at det ikke vil innebære økt risiko for smittespredning at bekjempelsessonen reduseres i det nordlige området, og vurderer endringen som faglig forsvarlig og hensiktsmessig.

¹ Forskrift 18. juni 2020 nr. 1242 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner, Vestland og Rogaland

Formål

Formålet med endringsforskriften er å redusere utstrekningen av bekjempelsessonen i kontrollområdet nordlige del, da Mattilsynet har konkludert med at det ikke er nødvendig at dette området omfattes av bekjempelsessonen.

Høring

Høringsbrev med forslag til endringsforskrift ble lagt ut på Mattilsynets nettsider under regelverksutvikling 20. august 2020. Frist for å gi innspill ble satt til utgangen av torsdag 1. oktober 2020.

Mattilsynet har mottatt ett høringsinnspill fra Fiskarlaget Vest. Innspillet er oppsummert og vurdert i det følgende:

Fiskarlaget Vest

Fiskarlaget Vest anmodet i innspillet om at endringen ble gjennomført så snart som mulig, og før 1. oktober, da sesongens leppefisket varer frem til 23. oktober 2020.

Mattilsynets vurdering:

Forvaltningsloven² § 37 fastslår at de som berøres av en forskrift skal høres, slik at saken er så godt opplyst som mulig før forskrift vedtas. Etter forvaltningsloven § 37 fjerde ledd kan det unntas fra kravet om høring dersom vilkårene er oppfylt. Disse innebærer at høringen:

- a) ikke vil være praktisk gjennomførlig, eller
- b) kan vanskeliggjøre gjennomføring av forskriften eller svekke den effektivitet, eller
- c) må anses som åpenbart unødvendig.

Tilsvarende unntaksadgang fra høringskravet følger av utredningsinstruksen³. Både forarbeidene til forvaltningsloven og veilederen til utredningsinstruksen gir uttrykk for at terskelen for å unntas fra kravet om høring er høy.

I forkant av at forskriftsforslaget ble sendt på høring, foretok Mattilsynet en vurdering av om det var grunnlag for å unnta forslaget fra høring. Mattilsynet kom til at vilkårene for å unnta fra høring ikke var oppfylt i denne saken. Etter Mattilsynets vurdering vil forskriften likevel ha effekt selv om blir fastsatt etter en høringsprosess på seks uker.

Hvorvidt en høring kan anses som åpenbart unødvendig, vil i forkant av en høring være vanskelig å bedømme. Det er først etter en høringsprosess at man kan slå fast om høringen var nødvendig eller ikke. I veilederen til utredningsinstruksen sies det at «Strukturelle og språklige endringer i regelverket skal normalt sendes på høring. Dreier det seg om endringer av små detaljer som ikke innebærer noen faglige endringer, kan imidlertid høringen være åpenbart unødvendig.» Den foreslåtte endringen i denne saken innebærer materielle endringer av bekjempelsessonens utstrekning og virkeområde. Uti fra det siterte må utgangspunktet være at endringer av materielle betydning ikke kan unntas fra høring med den begrunnelsen at høring må anses åpenbart unødvendig. Mattilsynets vurdering var derfor at heller ikke dette unntak kunne anses oppfylt.

Mattilsynet mener at det ikke var vært grunn for å ta innspillet om at endringen ble gjennomført så snart som mulig, og før 1. oktober, til følge.

Tilråding

Basert på vurderingene ovenfor, tilrår seksjon fiskehelse og fiskevelferd at vedlagte forskrift om endring av kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksjøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr i Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner, Vestland og Rogaland fylker fastsettes.

² Lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker

³ Forskrift 19. februar 2016 nr. 184 om instruks om utredning av statlige tiltak

Vedlegg:

Forskrift om endring av forskrift 18. juni 2020 nr. 1242 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner, Vestland og Rogaland

Hjemmel: Fastsatt av Mattilsynet, hovedkontoret 2. oktober 2020 med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 19, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790, og forskrift 17. juni 2008 nr. 819 om omsetning av akvakulturdyr og produkter av akvakulturdyr, forebygging og bekjempelse av smittsomme sykdommer hos akvatisk dyr § 36.

I

I forskrift 18. juni 2020 nr. 1242 om kontrollområde for å forebygge, begrense og bekjempe infeksiøs lakseanemi (ILA) hos akvakulturdyr, Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner, Vestland og Rogaland:

§ 2 andre ledd skal endret lyde:

Bekjempelsessonen opprettes omkring lokaliteten 17015 Seglberget i Kvinnherad kommune. Bekjempelsessonen omfatter lokalitetene 17015 Seglberget, 24135 Utåker, 21755 Tendalsvik, 12107 Molnes, 12109 Ebne, 12128 Dyrnes, 12127 Mælen, 12134 Maradalen, og avgrenses:

- Fra vest i Hardangerfjorden med en rett linje fra Bjoa (5,639075; 59,668709) til et punkt vest fra Eidsvik på Halsnøya (5,647003; 59,796823).
- *Fra nord fra et punkt ved Sjonarhagen (5,711147; 59,815847) til et punkt vest fra Valen på fastlandet (5,751613; 59,832194).*
- Fra øst i Skånevikfjorden med en rett linje fra Holmedalsvika (5,92488; 59,792392) til Straumneset (5,934245; 59,77035).
- Fra sør i Bjoafjorden med en rett linje fra Sandvik (5,782016; 59,682934) til Bjoa (5,639075; 59,668709).

Vedlegg 1 (kart) til forskriften erstattes av vedlegg 1 til denne forskriften.

II

Forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg 1:

Kart over ILA-kontrollområde i Kvinnherad, Etne, Tysnes, Stord, Sveio og Vindafjord kommuner i Vestland og Rogaland fylker:

